

Rettevejledning til opgave 1

1. Hvilke overvejelser burde Retten i Viborg foretage i forbindelse med indsigelsen om, at der var indgået en voldgiftsaftale?

Voldgiftslovens § 8 regulerer, i hvilket omfang domstolene kan tage stilling til, om der er indgået en voldgiftsaftale. Udgangspunktet er, at der sker fuld prøvelse, men, hvis "tvisten er indbragt for en voldgiftsret", har domstolene alene kompetence til at tage stilling til, om tvisten efter sin art kan afgøres ved voldgift.

Der er ikke tvivl om, at tvisten efter sin art ville kunne afgøres ved voldgift. Det afgørende for rettens kompetence er derfor, om tvisten kan anses for indbragt for en voldgiftsret. Der verserer en voldgiftssag, men ST AB er ikke part i denne. Det er ikke tilstrækkeligt, at de er blevet opfordret til at indtræde.

Derfor var det korrekt af Retten i Viborg at foretage en fuld prøvelse og dermed vurdere, om der var indgået en voldgiftsaftale.

DCR, side 174f.

2. Hvilke muligheder har Anders Andersen i voldgiftssagen for at få Hans Andersen til at afgive forklaring?

Hans Andersen vil være vidne. Der kan ske afhøring under voldgiftssagen, men voldgiftsretten har ikke mulighed for at anvende retsplejelovens vidneregler.

Voldgiftsretten kan efter voldgiftslovens § 27 anmode domstolene om at optage bevis. Dette gælder også bevis i form af vidneforklaring. I så fald finder vidnereglerne anvendelse, herunder tvangsmidlerne.

Anders Andersen kan derfor bede voldgiftsretten om at anmode byretten om at optage bevis i form af vidneforklaring. Og denne bevisoptagelse kan foretages allerede på dette stade af sagen.

Der er ikke grundlag for at diskutere vidnefritagelse.

3. Kan Anders Andersen få medhold i en habilitetsindsigelse, hvis han beslutter sig for at rejse spørgsmålet?

Udgangspunktet efter voldgiftsloven er, at habilitetsindsigelser skal rejses inden 15 dage efter, at parten er blevet bekendt med de forhold, habilitetsindsigelsen bygger på, jf. voldgiftslovens § 13.

Det er partens kendskab, der er afgørende. Byens Tømmerhandel A/S har den viden, som direktøren har. Derfor har Byens Tømmerhandel A/S hele tiden haft kendskab til venskabet og naboskabet. Det har dog ikke bekymret dem indtil nu.

Hensigten med fristen er blandt andet, at parterne ikke kan spekulere i at vente med at påberåbe sig inhabilitet, og dette taler for, at fristen opretholdes.

Der kan dog argumenteres for, at problemstillingen først er blevet aktuel nu, og derfor bør der gives mulighed for at fremkomme med indsigelsen.

I den gode besvarelse diskuteres også, om der faktisk foreligger inhabilitet. Afhængig af naboforholdene på vejen kan dette give anledning til bekymring. Medlemskab af samme golfklub er ikke i sig selv tilstrækkeligt. Deltagelse i fælles golfrejse er et grænsetilfælde.

Overfor dette må det tages i betragtning, at den måske lidt nære tilknytning er til et vidne og ikke (længere) en af parterne eller en person med partsmæssig status.

DCR, side 549ff.

4. Hvordan skal Retten i Viborg behandle anmodningen om at henvise sagen til SØ- og Handelsretten?

En anmodning om henvisning skal som udgangspunkt fremsættes senest i det forberedende møde, jf. § 226, stk. 3. Det er ikke sket her. Som udgangspunkt er anmodningen derfor fremkommet for sent.

Forberedelsen er ikke afsluttet, og der er derfor ikke absolut forbud mod henvisning efter § 226, stk. 3, if.

Det er derfor muligt at henvise i "særlige tilfælde". Det er ikke præklusionsreglerne, der finder anvendelse. Der må foretages en selvstændig vurdering.

Der er ikke fremkommet nye særlige oplysninger. Dette kunne tale særligt for at bortse fra det tidsmæssige.

I vurderingen må også indgå, om sagen oplagt bør føres ved SØ- og Handelsretten. Det er næppe tilfældet ud fra opgavens oplysninger, men dette bør drøftes. Sagen bliver ikke international alene, fordi en er processuel udlænding. Henvisningen til internationale standardarter taler for det internationale.

DCR, side 146f.

Rettevejledning til opgave 2

1. Er rettens afgørelse om værneting rigtig?

Sagsøgte er et indisk selskab, så det er retsplejelovens § 246, der er den relevante bestemmelse.

De studerende skal først overveje § 246, stk. 1, inden de går videre til stk. 2 og 3. Det er i en sag om krænkelse af et patent mest nærliggende at overveje § 246, stk. 1, jf. § 243, men der er alene nedlagt en påstand om forbud – ikke en påstand om erstatning – så der er ikke værneting efter stk. 1. Da FlowCap har et varelager i København, er der efter § 246, stk. 3, værneting ved Retten i København, men ikke ved Retten i Aarhus.

Rettens afgørelse er således ikke rigtig.

2. Bør retten give FlowCap tilladelse til at fremlægge erklæringen fra Winter?

Der skal i forbindelse med besvarelsen af spørgsmål 2 redegøres for alle relevante regler og principper.

Retten har pålagt parterne at indlevere et processkrift senest den 15. oktober 2015. Der er formentlig som udgangspunkt tale om et formålsbestemt processkrift, idet parterne skal fremkomme ”med deres eventuelle bemærkninger til spørgsmålet, om der – særligt i forhold til bevisførelsen – er brug for yderligere forberedelse”, jf. retsplejelovens § 355, stk. 2, og Den civile retspleje, s. 332 f. Retten har ikke angivet, at manglende efterkommelse af pålægget kan medføre udeblivelsesvirkning, jf. retsplejelovens § 360, stk. 5.

Den relevante sanktion for forsinkelsen er præklusion, jf. retsplejelovens § 358, stk. 4. Selv om det antages, at der er tale om et formålsbestemt processkrift, er rettens formulering meget bred. Det bør således diskuteres, om § 358, stk. 4, ”nye ... beviser vedrørende det pågældende spørgsmål” omfatter fremlæggelsen af erklæringen fra Winter, og i så fald skal det overvejes, om retten bør tillade fremlæggelsen efter § 358, stk. 6. Da FlowCap først har modtaget erklæringen dagen før fremlæggelsen, er det undskyldeligt, at den først fremlægges på det pågældende tidspunkt, så retten bør formentlig – da der heller ikke er berammet hovedforhandling endnu – tillade, at erklæringen fremlægges.

FlowCap anmodede Winter om at udarbejde erklæringen før sagens anlæg, men den er først fremlagt efter sagens anlæg. Det skal således diskuteres, om den efter Højesterets praksis er ensidigt indhentet efter sagens anlæg og derfor ikke kan fremlægges, jf. Den civile retspleje, s. 527 f.

3. Bør retten tillade, at HansenFlows anmodning om syn og skøn fremsættes?

Det skal i forbindelse med besvarelsen af spørgsmål 3 lægges til grund, at retten gav FlowCap tilladelse til at fremlægge erklæringen fra Winter.

HansenFlows anmodning om syn og skøn er fremsat efter det forberedende retsmøde. Da et syn og skøn som hovedregel kan forlænge sagsbehandlingen væsentligt, er den som udgangspunkt prækluderet, men retten kan efter retsplejelovens § 358, stk. 6, tillade, at anmodningen fremsættes. Da der nu foreligger to modsatrettede erklæringer, er det naturligt, at HansenFlow – der har bevisbyrden – anmoder om et syn og

skøn, og det er naturligt – undskyldeligt – at det først sker, da HansenFlow bliver bekendt med den modsatrettede erklæring.

4. Bør HansenFlow tilkendes udgiften til Schmidts honorar på 300.000 kroner som en sagsomkostning, såfremt HansenFlow vinder sagen?

Parternes faktiske udgifter, der har været fornødne til sagens forsvarlige gennemførelse, erstattes fuldt ud, jf. retsplejelovens § 316, stk. 1. Spørgsmålet er ikke nærmere omtalt i Den civile retspleje, s. 470, så de studerende skal blot overveje, om en udgift, der er afholdt før sagens anlæg, er omfattet af ordlyden.

En sådan udgift kan efter retspraksis efter erstatningsretlige principper medtages i en eventuel tabsopgørelse, mens den formentlig ikke – bortset fra i midlertidige afgørelser om forbud – godtgøres som en sagsomkostning.